

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/292/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112218054
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Barcajová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2112218054.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Barcajovej a sudkýň JUDr. Márie Klepancovej a JUDr. Evy Behranovej, v právnej veci žalobcu: C. G., nar.XX.XX.XXXX, bytom H., T. XX, proti žalovanej: G. G., nar.XX.XX.XXXX, bytom F., E. XX, o zaplatenie 3.000 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 9C/12/2012-48 zo dňa 12. júna 2013 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním žalobu žalobcu zamietol. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 657 Občianskeho zákonníka a § 120 OSP. Predmetom konania bola uplatnená pohľadávka žalobcu voči žalovanej titulom vrátenia poskytnutých finančných prostriedkov, ktoré mal žalobca prenechať žalovanej a ktoré sa táto mala zaviazat' vrátiť v budúcnosti, keď ich bude mať, pričom mu ich doposiaľ nevrátila. Vykonaným dokazovaním, predovšetkým vychádzajúc z dokazovania výsluchom účastníkov konania dospel súd prvého stupňa k záveru, že žalobca neunesol v konaní dôkazné bremeno. Z vykonaného dokazovania nemohol súd jednoznačne prijať záver o pravdivosti tvrdení žalobcu. Súd prvého stupňa poukázal na inštitút dôkazného bremena. Ide o procesnú zodpovednosť účastníka konania za to, že v rámci konania neboli preukázané jeho tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musí účastník preukázať) zásadne určuje hmotno-právna norma, ktorá má byť na sporný vzťah aplikovaná. Ak sa teda žalobca domáha vrátenia určitej sumy s tvrdením, že túto sumu žalovanej poukázal - odovzdal, nesie on dôkazné bremeno o tomto tvrdení, t.j. že došlo vôbec k odovzdaniu peňazí, ktoré žiada vrátiť. Je na žalobcovi, aby v konaní preukázal reálne odovzdanie poskytnutých finančných prostriedkov a až následne je možné preniesť dôkazné bremeno na protistranu (o možnom zániku pohľadávky, resp. jej neexistencie ako takej). Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť vo veci samej i v takých prípadoch, kedy určitá skutočnosť, významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie vo veci, nebola pre nečinnosť účastníka, alebo vôbec nemohla byť preukázaná. Dokazovaním v prejednávanej veci súd nemohol ustáliť prevzatie predmetnej finančnej hotovosti žalovanou, ktorá takéto prevzatie jednoznačne poprela, nesporným zostalo len tvrdenie žalobcu, že v ňom uvádzanom období žili s žalovanou v spoločnej domácnosti a spoločne sa podieľali na úhradách na chod domácnosti a na úhradách v súvislosti s užívaním bytu v jej nájme. Žalovaná tvrdenia žalobcu o potrebe finančných prostriedkov na vyplatenie údajného nedoplatku na nájmomnom v rozhodnom období, na vyplatenie ktorého mala prevziať tvrdenú finančnú hotovosť od žalobcu, ktorú tento v konaní žiada vrátiť, spochybnila, keď predložila súdu potvrdenie o tom, že v rozhodnom období nemala žiaden takýto tvrdený

nedoplatok a rovnako doklad preukazujúci platenie nájomného (č.l. 35 až 37 spisu). Nakoľko žalobca nepreukázal súdu svoje tvrdenia ohľadne poskytnutia finančnej hotovosti žalovanej, od čoho odvíja svoj nárok na ich vrátenie spolu s ďalšími odvodenými nárokmi, neunesol tak dôkazné bremeno a preto súd žalobu zamietol, bez potreby zaoberania sa ďalším. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP, podľa ktorého úspešnej žalovanej vznikol nárok na náhradu trov konania, nakoľko si žalovaná ich náhradu výslovne neuplatnila, rozhodol súd tak, že jej ich náhradu nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Uviedol, že odvolanie podáva z dôvodu, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhované dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Súd prvého stupňa nepovažoval za potrebné zistiť rozhodnú skutočnosť a to, z čoho žalovaná zaplatila dlh na nájomnom. Vychádzal len z tvrdenia žalovanej, že ona dlh na nájomnom nemala a nevyhovela jeho žiadosti o vyžiadanie si potvrdenia z TT Komfortu o tom, že žalovaná zaplatila dlh na nájomnom jednorázovo v roku 2007. Nie je pravdou, že by si bral pôžičku na rekonštrukciu domu jeho matky, pretože na tomto dome neboli vykonané žiadne opravy. Rovnako nie je pravdou, že si bral pôžičku na kúpu auta, pretože staršie auto v danom čase vlastnil. Z týchto dôvodov žiadal o zrušenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadрила, samostatný odvolací návrh nepodala.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej len OSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 OSP), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 OSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému bol tento opravný prostriedok prípustný, preskúmal vec podľa ust. § 212 ods. 1 a 2 OSP, posúdil v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny. Senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov 3:0, t.j. jednohlasne (§ 3 ods. 9 veta tretia z. č. 757/2004 Z. z.).

Odvolací súd vo veci rozhodol podľa § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania tak, že rozsudok verejne vyhlásil, keďže vec bola ústne prejednaná pred súdom prvého stupňa a v odvolacom konaní nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, súd prvého stupňa nerozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a nie je preto potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, a nariadenie pojednávania nevyžaduje ani dôležitý verejný záujem.

Predmetom konania vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 9C/12/2012 je nárok žalobcu voči žalovanej na zaplatenie sumy 3.000,00 eur s príslušenstvom a náhradu trov konania, na základe ústnej zmluvy o pôžičke.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorý žalobu žalobcu zamietol preto, že žalobca svoj nárok nepreukázal a na tvrdený právny vzťah nepredložil žiadne dôkazy.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 120 OSP účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Vo veciach, v ktorých konanie

možno začať aj bez návrhu, ako aj v konaniach o povolenie uzavrieť manželstvo, o určenie a zapretie rodičovstva, o osvojiteľnosti, o osvojenie, vo veciach obchodného registra a v konaniach o niektorých otázkach obchodných spoločností a družstiev (§ 200e) súd je povinný vykonať ďalšie dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu, hoci ich účastníci nenavrhlí. Ak nejde o veci uvedené v odseku 2, súd si môže osvojiť skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov. Súd je povinný okrem vecí podľa odseku 2 poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a.

Teória procesného práva rozlišuje pri dokazovaní dôkazné bremeno a bremeno tvrdenia, pričom je medzi nimi vzájomná úzka väzba. Aby účastník mohol splniť svoju zákonnú povinnosť označiť potrebné dôkazy, musí predovšetkým splniť svoju povinnosť tvrdenia. Nesplnenie povinnosti tvrdenia má za následok, že skutočnosť, ktorú účastník vôbec netvrdil a ktorá nevyšla v konaní najavo, spravidla nebude predmetom dokazovania. Ak je táto skutočnosť rozhodná z pohľadu hmotného práva, neunesenie bremena tvrdenia o tejto skutočnosti bude mať pre účastníka väčšinou za následok nepriaznivé rozhodnutie. Okruh rozhodujúcich skutočností je určovaný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov. Táto norma zásadne určuje jednak rozsah dôkazného bremena, t.j. skutočností, ktoré musia byť ako rozhodné preukázané a jednak nositeľa dôkazného bremena. Pri zmluve o pôžičke dôkazné bremeno ohľadom preukázania poskytnutia pôžičky (preukázania dohody o tom, že veriteľ poskytne dlžníkovi druhovo určenú vec a dlžník takto druhovo určenú vec veriteľovi vráti, a preukázania skutočného odovzdania tejto veci dlžníkovi) je na veriteľovi (v tomto konaní žalobcovi). Len keď veriteľ preukáže, že dlžníkovi pôžičku poskytol, dôkazné bremeno prechádza na dlžníka (v tomto konaní žalovanú), ktorý by musel preukázať, že predmetný dlh splnil alebo tento dlh zanikol iným zákonom predpokladaným spôsobom. Povinnosť účastníka navrhnuť dôkazy na preukázanie právne významných skutočností, ohľadom ktorých má bremeno tvrdenia (ktoré sú podľa hmotného práva v jeho prospech), je v konkrétnom procesnom postupe účastníkov a súdu spojená s požiadavkou určitosť dôkazného návrhu.

Odvolací súd sa v predmetnej veci stotožnil so záverom súdu, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania poskytnutia pôžičky žalovanej. Žalobca tvrdil, že žalovanej požičal dňa 08.11.2007 sumu 60.000 Sk na zaplatenie dlhu voči spoločnosti TT-Komfort s.r.o., ktorý spočíval v dlžnom nájomnom za byt. Predložil zmluvu o úvere, na základe ktorej mu E. E. a.s. poskytla predmetnú sumu. Súd žiadal o vykonanie jediného dôkazu - vyžiadanie si potvrdenia od spoločnosti TT-Komfort s.r.o. o tom, že žalovaná v roku 2007 jednorazovo zaplatila dlh na nájomnom, čím malo byť preukázané, že jej pôžičku poskytol. Uviedol, že pri odovzdávaní peňazí boli prítomní len žalobca a žalovaná, výsluch prípadných svedkov bol preto bezpredmetný. Žalovaná prevzatie pôžičky poprela a rovnako aj existenciu dlhu na nájomnom, čo preukázala potvrdením od spoločnosti TT-Komfort s.r.o. zo dňa 15.05.2013 (čl. 34). Z tohto potvrdenia vyplýva, že žalovaná počas trvania nájomného vzťahu a pri odkupovaní bytu č. XX na E. ulici XX (zmluva o prevode vlastníctva bytu zo dňa 20.08.2007) nemala nedoplatok na nájomnom a úhradách za plnenia poskytované s užívaním bytu, a nebolo voči nej z toho dôvodu vedené súdne alebo exekučné konanie. Ďalej je pripojený rozpis platieb nájomného žalovanou v prospech spoločnosti TT Komfort za roky 2007 až 2011, z ktorých je zrejmé, že žalovaná platila nájomné, resp. služby priebežne. Neobstojí teda argument žalobcu, ktorým odôvodnil podanie odvolania, a to, že súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhované dôkazy. Jediný dôkaz navrhovaný žalobcom - potvrdenie od spoločnosti TT-Komfort s.r.o. o platení nájomného žalovanou - bol vykonaný, nakoľko bol do spisu predložený samotnou žalovanou, a tvrdenia žalobcu o dlhu žalovanej voči spoločnosti TT-Komfort s.r.o. v roku 2007 a jednorazovom zaplatení tohto dlhu neboli preukázané.

V danej veci je však kľúčová skutočnosť, že žalobca nepreukázal svoje tvrdenie o poskytnutí pôžičky žalovanej a na podporu svojho tvrdenia nenavrhol súdu vykonať žiaden iný dôkaz, ako bol súdom prvého stupňa vykonaný. Žalobca teda neunesol dôkazné bremeno, čo malo za následok rozhodnutie v jeho neprospech, pretože predovšetkým nepreukázal existenciu právneho vzťahu zo zmluvy o pôžičke medzi ním a žalovanou.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd prvého stupňa vo veci správne rozhodol, keď žalobu žalobcu zamietol, preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne vrátane výroku o trovách konania v zmysle § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila a ani jej žiadne nevznikli.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.